

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 46.

Maribor, dne 22. aprila 1912.

Letnik IV.

Hrvatom pravico!

Petkova seja našega državnega zbora je bila posvečena našim zatiranim bratom, Hrvatom. Z enodušnostjo in oostrostjo, ki je frapirala, je zbornica enoglasno obsodila Cuvajev absolutistični režim in posredno ogrsko vlado, ki takaj nasilja določuje. Cella zbornica se je kot en mož pridružila grofu Stürgku, ki je prejšnji dan v svojem znamenitem odgovoru označil razmere na Hrvaškem kot nepostavne. Bilo je nekaj srce ogrevajočega in veličastnega, ko smo videli vstajati govornika za govornikom — vse stranke so poslale svoje najboljšje in najuglednejše moči v retorično areno — in je vsak ves ogorčen dal duška svojemu gnjevu nad mažarsko nasilno politiko ter svojim simpatijam do hrvaškega naroda. Hrvatje so lahko zadovoljni z avstrijskim parlamentom. Najprej je že grof Stürgkh s svojim senzacionalnim govorom vplival na javnost nad vsa pričakovanja mogočno in so mažarski in mažaronski krogi naravnost konsternirani. Vtis, ki ga je napravil Stürgkhov govor na nasprotnike Hrvatov, je nepopisljiv. Zadel jih je, kakor strela iz jasnega in dolgo niso prišli prav do sape. Sedaj pa psujejo in rentajo, kakor kaki pouličnjaki ter že zahtevajo Stürgkhovo glavo. In petkova seja mora ravno tako zadovoljiti vsakega Hrvata, sploh vsakega Jugoslavana. Eno-dušnost, s katero so vse stranke in vse struje obsodile mažarsko politiko napram Hrvaški, je nekaj epohalnega, zgodovinskega.

Koj po otvoritvi seje je predlagal dalmatinski poslanec dr. Dulibič otvoritev debate o odgovoru ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Kakor en mož se je dvignila cela zbornica za ta predlog. Najprvo je govoril v imenu Češkega kluba dr. Fiedler. Izvajal je: Češki poslanci se v polnem obsegu pridružujejo zahtevam jugoslovanskih poslancev. Češki poslanci protestirajo pred vsem proti razmeram na Hrvaškem s stališča interesov Avstrije in skupne monarhije. Jugoslovani so vedno v obilni meri pripomogli do vzdržanja monarhije. Zato pripada Jugoslovanom tudi tem večja važnost v evropski politiki. Naše sedanje trgovske razmere trpe pod sedanjim režimom na Balkanu in Avstrija izgublja simpatije balkanskih narodov, kar ji škoduje moralčno in gospodarsveno. K takemu protestu pa sili češki narod tudi čut solidarnosti vseh avstrijskih Slovanov. K

temu protestu pa nas sili še tudi lastni interes in nekaj egoizem. Govori se namreč precej veliko o uvedbi komisarijata na Češkem, kar bi bilo ravno tako ustovolomstvo, kakor je na Hrvaškem. Na Ogrskem se ogrevajo za častljivo ustavo, ki jo primerjajo s staro angleško, če pa gre za druge narode, kakor za mažarski, preneha vsako spoštovanje drugih ustav. Iz ust šefa avstrijske vlade smo slišali besede, da polaga vlada veliko važnost na vzdržanje ustavnih razmer tostran in onstran Litve ter da hoče na tem stališču vztrajati. Zato pa zasledujemo tudi z vso pozornostjo dogodke in razmere na Hrvaškem, z enako pozornostjo pa jih moramo zasledovati tu v tej državni polidici.

Za njim je dobil besedo dr. Krek. Govoril je zopet eden svojih znanih, globoko zamišljenih govorov, ki mu sledi vedno z veliko pozornostjo cela zbornica. Vse je zbrano okrog njegovega sedeža, v zbornici vlada popoln mir in kakor fascinirani sledijo poslanci izvajanjem tega najduhovitejšega, neprekosljivega dialektika. Dr. Krek je rekel in vsa njegova velika ljubezen do hrvaškega ljudstva je odsevala iz njegovih besed: Včeraj se je pokazalo in danes se bo tudi, da avstrijski parlament ne more nikdar več trpeti, da bi bila Hrvaška Ogrmom potjarmljena dežela. (Veliko pritrdjevanje.) Ta debata naj bo plamenec protest vseh avstrijskih narodov proti zgodovinsko in juridično lažnjivemu ter nemoralnemu nazoru Mažardov glede Hrvaške! (Viharo pritrdjevanje.) Jaz povdarjam pred vsem: Mi tukaj smo zastopniki svobodnih narodov, mažarski zastopniki pa govorijo le v imenu neke oligarhije. (Burno pritrdjevanje.) Mažarska oligarhija hoče mažarskemu ljudstvu, Hrvatom in celi monarhiji diktirati postave. Mi smo v tej državi postali svobodni in se borimo za svobodo cele monarhije. (Tako je!) Včerajšnji dan je bil samo overtura v tem našem boju. (Vihar odobravanja.) In že to pomeni, da se tak zločin, kakor se je izvršil nad Hrvati, ne sme nikoli več zgoditi! Če ne, je vse izgubljeno! In zato ne bi samo ministrski predsednik, ampak vsi merodajni faktorji i v naši državi morali videti, da bi se zastoj apiralo na avstrijsko državno čustvo, ako bi se kaj takega moglo še kedaj ponoviti. (Burno pritrdjevanje.) Pot je sedaj prosta, korakajmo dalje po njej, ne zaupajoč besedam, te ali one vlade, ampak zaupajoč na to, da je le potom ljudskega parlamenta mogoče varovati in

terese naše monarhije in vseh njenih narodov. Ako se tudi na Ogrskem in na Hrvaškem kakor pri nas uveljavi ljudska volja, potem bodo poleg svobodnega hrvaškega in svobodnega mažarskega ljudstva mogli svobodni narodi te države sodelovati skupaj, ne bo zatirancev in zatirancev, ampak vsi bodo složno ljudstvo svobodnih bratov. (Veliko odobravanje, govorniku čestitajo.)

Govorili so potem še: dalmatinski Srb dr. Baljak, v imenu Poljskega kluba dr. Leo, ki je izrekel nado, da bo Hrvaška kmalu zopet dobila ustavo, dr. Dulibič, ki se je zahvaljeval v imenu hrvaškega naroda za simpatije zbornice, dr. Trešič, v imenu krščanskih socialcev Stöckler, za nacionalverband dr. Groß, za češke socialne demokrate Nemeč, v imenu nemških socialnih demokratov dr. Adler, Choc za češke radikalce in slednjič kot generalna govornika poljski socialni demokrat Dascynski in Rusin Romančuk. Iz govorov in izjav vseh teh parlamentarnih voditeljev je zvenel samo glas: kraljevi komisarijat na Hrvaškem je nasilje in krivica, zahtevamo, da se takoj odpravi in zagotovljamo Hrvate svojih simpatij.

Iz vsega vidimo, da je Hrvaško-slovenski klub s svojo pametno in spretno taktiko zainteresiral vso našo javnost za hrvaške razmere in upajmo, da ne brez uspeha. Sramota, nepopisna sramota, ki so jo zagrešili Mažari in mažaroni na Hrvaški, mora biti zabrisana v najkrajšem času, to je naš klic in zahteva cele Avstrije.

Graški občinski svet — razpuščen.

Najeklatantnejši dokaz, kako je nemško-nacionalno gospodarstvo zanikerno, slabo in škodljivo, nudi graški občinski svet. V tem našem deželno-prestolnem mestu gospodarijo od nekdanj nemški nacionalci. Bili so pred desetletji časi, ko so bili dani vsi pogoji, da bi se bil Gradec razvil v živahno svetovno mesto z velikim prometom in tisoči tujecev, toda merodajni krogi so vse zamudili in zaspali. Vganjali so svojo nemško-nacionalno „Kirchturm“-politiko, za kaj več se niso brigali. In tako je prišlo, kar je moralo priti. Nekdaj cvetoče in mnogo obetajoče mesto

PODLISTEK.

Nemi hlapec.

Strašni zločini so se dogajali — njihov povzročitelj je bil kralj sam. Iz Rusije se je vrnil po večletnih bojih Boleslav Hrabri kot velik zmagovalac, osvoboditelj Kijeva. V Krakovu pa, v njegovi stolici se je dogodilo za njegove odsotnosti marsikaj, kar bi se ne smelo zgoditi, četudi ni bilo kralja doma.

Boleslavovi nasprotniki so oblastno dvignili svoje glave; naščuvali so narod in posadili svoje ljudi na najvišja mesta. Seveda, ker so upali, da se kralj ne vrne več iz Ruskega.

Tedaj pa je prišel nepričakovano ter se strašno maščeval nad svojimi protivniki. Glavni izmed njih so bili usmrčeni, drugi pa vtaknjeni v ječe — slabše in strašnejše od groba; premoženje najodličnejših družin je bilo zaplenjeno, njih člani so postali berači, a grozodejstva in hudobije v ruski vojski posurovelih vojakov so bile v nebo vpijoče.

Toda Boleslavovo uho je bilo gluho za ves ta plač, njegovo srce je bilo nedostopno prošnjam pomiloščenja. Zdelo se je, da je zamrlo v njegovi duši vse, kar je človeškega in božjega.

V Krakovu je odmevalo stokanje, čuli so se klici gorja; kri kraljevih žrtev je rudečila in napajala prašne ceste.

In bil je mož, ki si je upal — v začudenje narodovo — stopiti sam in brez orožja v kraljevo palačo, da opomni krvoločnega vladarja na pravico božjo. Bil je to nadškof Stanislav, mož še ne petdesetih let, impozantna postava, svetnik v svojem življenju in delovanju.

Kaj se je godilo med njim in vladarjem, se da le približno slutiti. Kot dušni nadpastir mesta Krakova je imel dolžnost, opozoriti vladarja hudodelstev, ki jih je zagrešil in pravičnosti božje, kakor tudi

cerkvenih kazni, ki mu groze, ako se ne izpokori. Gotovo je, da je govoril pobožni, ljubeznjivi vladika to v najmilejšem tonu.

A kraljevemu odgovoru na to je bil priča cel dvor. Besen krik, živinsko rjovenje se je začulo iz kraljeve sobane. Le predobro je bil znan ta glas dvornikom. Besnež je klical po biču in asu; tedaj so se vrata loputama odprla in smrtnobled je stopil škof vun, a za njim kralj, suvajoč in preklinjajoč!

Z vladikinih ustnic, da ni pripikela niti ena besedica med tem vladarjevim postopanjem. In ko je zapustil nadškof kraljevo palačo, je še hripavo zarjul za njim Boleslav:

„Osramolil si kraljevo visokost, zato moraš poginiti; to prisegam pri moji kroni in kraljestvu, jaz, Boleslav, kralj!“

In: „poginiti mora, smrt izdajci!“ je klicalo sto glasov.

Čez tri dni je izobčil nadškof kralja zaradi njegovih zločinov in neizpokornosti ter mu odrekel prejemanje zakramentov in prepovedal prisostvovati službi božji.

Naslednjo nedeljo je opravljal nadvladika slovesno najsvetejšo daritev v Mihaelovi cerkvi. Sveto opravilo se je že pričelo, verniki so bili zbrani. Tedaj je jeknil od cerkvenih sten odmev zvenketanja orožja in glavnih povelj.

Zapahi pri durih so bili razbiti, kralj, bled od besnosti, je mogočno korakal z dvignjeno glavo in z mečem v roki po cerkvi proti altarju, za njim dvesto do temena oboroženih vojakov.

Nadškof, moten v svetem opravilu, se je obrnil — uzrl je kralja.

„Mir hiše božje je kaljen, najsvetejša daritev onečasčena, zakon cerkve teptan“, je rekel. Nato je stopil od altarja in uredila se je procesija, da bi se zapustilo oskrunjeno svetišče.

Tedaj se je zgodilo najstrašnejše. V naslednjem trenutku je stal kralj skokoma

pri vladiki; grozen mahljaj z mečem in nadškof je ležal na kamenitem tlaku z razklano glavo; še isto minuto je izdihnil.

„Jaz sem kralj!“, je grmel Boleslavov glas po svetišču in kralje je iztegoval okrvavljeni meč, „gorje mu, kdor mi kljubuje!“

Namignil je svojim hlapcem in ti so slekli nadškofa ter razsekali njegovo truplo na kosce. Te so vrgli ven na polje ptičam in lisicam.

Molče je zapustil narod Mihaelovo cerkev, koje vrata so se zaprla. Zapuščena je stala v krvi nadškofovi.

Iz mesta pa so odšle priče umora. Napobile so se v Rim, poročati nezaslišan zločin, ki ga je zrla poljska stolica, vrhovnemu pastirju krščanstva ter prosit ga pomoči proti tiranu.

To se je zgodilo 7. maja 1079.

Zareč avgustov dan je palil poljano. Mrtveči pil se je vzpenjal tudi v bregove gorovja, a gori ni dospel; tam je bilo ozračje čisto in sveže. Na vrhu je stalo mogočno poslopje, zidano na pečinah.

Tu gori je prebival Gregor VII. Vzduh je bil zdrav, prihajal je od Sredozemskega morja in lahko je opravljal papež svoja opravila, ne da bi podlegel naporom.

Štirje moške v tuji noči so stali pred njim v odprti dvorani; poročali so mu o hudodelstvih, ki so se zgodila v Krakovu in prosili najvišjega pastirja krščanstva, naj poseže vmes.

Opisali so umor nadškofa in nato molčali. Tajinstvena tišina je vladala.

Osiveli papež je sedel, glavo z roko podprto, še vedno molče. Skozi odprta okna se je čulo zamolklo šumenje morja.

Tedaj dvigne glavo, z izrazom bolesti na obrazu, vendar mirno.

„Kaj mislite o tej celi stvari?“ je potem skrbno vprašal.

(Dalje prih.)

Gradec je eno najdaljših in najbolj pustih mest pod solncem božjim ter se skoro v ničemur ne razlikuje od kakšnega zapuščenega provincijalnega gnezda. Glavno, kar so storili nemški nacionalci za našo metropolo, so dolgovi, s katerimi so jo tako zasuli, da ne more več dihati.

Kakor znano, so si hoteli pomagati nemško-nacionalni mogotci v Gradcu s tem, da bi zvišali doklade na hišno-najemninski davek, takozvani „stanarinski vinar.“ Deficit v mestnem proračunu znaša že 1 milijon kron in je zato zvišanje dokladov neobhodno potrebno. Socijalni demokratje so se pa seveda odločno uprli, da bi se to zvišanje dokladov zgodilo ravno pri stanarinskem vinarju, ker bi to najbolj občutili nižji sloji, na katere bi hišni gospodarji seveda zvrnili to breme. V jeseni, pri posvetovanju proračuna, v katerem je bilo to zvišanje že določeno, so pričeli socialni demokratje zato vspešno obstrukcijo. Vršila so se potem razna pogajanja med obema strankama, toda rezultata niso imela nikakega. Zadnji teden so se ta pogajanja konečno razbila. In posledica tega bo, da bo občinski svet razpuščen in imenovan vladni komisar. Prestolno mesto naše dežele bo oropano svojih avtonomnih pravic in mesto prosto izvoljenega župana bo sedel na rotovžu od vlade imenovan vladni komisar. Je to za vsako avtonomno mesto zelo žalostno, pri Gradcu je pa naravnost škandal, ampak ne za vlado, temveč za nemško-nacionalni občinski zastop. Komisar pride vsled brezmišelnega in nesmotrenega gospodarstva do sedaj gospodujočih faktorjev, vsled lahkomišelnega zadolževanja, na prošnjo in zahtevo sedaj vladajoče klike same. To zadnje dejstvo je še največje škandal in kaže nemške nacionalce v vsej njihovi obupni mizeriji. Da samostojna oblast, kakor je graški občinski svet, naravnost prosi in zahteva, da se odvzame mestu njegova najmenitnejša pravica — avtonomija, ker dosežani vodilni možje ne morejo potegniti več voza iz mlakuže, to je škandal. Kaže to, da so nemški nacionalci s svojo politiko tako zavozili in zagospodarili, da so izgubili glavo in si ne vedo več pomagati, zato izdajajo pravice mesta in kličejo na pomoč vlado.

Naši nemškutarji s „Štajercem“ na čelu bodo seveda o tem škandalu molčali. Ti ljudje vedo samo poročati o slabem gospodarstvu Slovencev, o popolnoma za nič gospodarstvu Nemcev ne vedo poročati ničesar. Ti neznačajni ljudje, ki so zatajili svoj materni jezik, so v svoji propalosti tako lažnjivi, da ne vedo o Nemcih drugega kot hvalo in slavo, vse slabo pa zakrijejo s plašcem svoje hinavščine, da bi oslepili kakega nezavedneža. Pa ne bo šlo. Kakor smo odprli ljudem oči o nemškem gospodarstvu v deželi, tako jim bomo pojasnili tudi gospodarstvo Nemcev po štajerskih mestih. V Mariboru, Ptujju, Celju itd. ne stoji z nemško-nacionalnim gospodarstvom namreč nič boljše, kot v Gradcu. Vsa ta mesta so zrela za komisarja. Mislimo, da bi bilo veliko hvaležnejše, če bi smrdljivi „Štajerci“ o tem kaj več pisali, mesto da piše kar cele strani o kaki kmečki občini. „Štajerci“, hie Rhodus... Tudi bi bilo to za to glasilo vseh Judasov najprimernejše opravilo: kakor smrdi pri „Štajercu“, tako smrdi pri gospodarstvu nemških nacionalcev, bodisi kjerkoli.

Shodi.

Sv. Jurij ob Ščavnici.

Na stošine zavednih mož se je zbralo včeraj dne 13. t. m. v prostorih gospe Terstenjakove, da posluša svoja deželna, oziroma državna poslanca dr. Korošca in Roškarja.

Dr. Korošec je govoril o deželnem zboru, o obstrukciji, o vzrokih in ciljih taiste.

Poslanec Roškar je poročal o delu naših poslancev v državnem zboru ter o nekaterih važnih gospodarskih zadevah štajerske dežele. Odgovoru je tudi na vprašanje, stavljen iz vrst volilcev, radi novega dimnikarskega reda.

Sprejela se je nato od župana Nemca stavljen resolucija, v kateri se izreka poslancem zaupanje ter se zahteva od njih delovanje, kakor je označeno v programu S. K. Z.

Sv. Križ na Murskem polju.

In od vseh strani so prihajali ponosni in zavedni Muropljci na zborovanje k Jurešu v Borec. Vse vasi so bile zastopane, večinoma s svojimi župani na čelu. Vsi prostori Jurešove gostilne so bili nabito polni, gotovo okoli 400 ljudi. Tudi tukaj sem sta prišla v imenu S. K. Z. poročat poslanca dr. Korošec in Roškar.

V predsedstvo sta bila izvoljena spoštovana kmečka veljaka gospoda Matija in Anton Slavič, za spikarjem gospod Jakob Stuhec.

Poslanec dr. Korošec je govoril v širjem obrisu o namenu naše politike, ki naj ne bo beračica in naj ne vzbuja samo zavesti, da smo majhni in slabi, ampak naj bo taka, da bo vlivala v slovenska srca pogum in samozavest. V državnem in deželnem zboru se držijo naši poslanci sedaj tega načela in mi vidimo, da vse zdravo ljudstvo odobruje to politiko. In oni, ki so slabi na duhu in tuji po vzgoji, se zbirajo okoli ponižno pri tleh razvitih liberalnih in štajerčijanskih zastav. Kdor ima zdravo kri v svojih žilah, pogum v svojem srepu, pamet v svoji glavi, naj gre z nami po vspehe in zmage!

Poslanec Roškar je v krasnem govoru omenjal postopanje naših poslancev v Gradcu in na Du-

naju. Njegovi podatki o štajerskem deželnem zboru, o krivičnosti Nemcev proti Slovincem so podžigali zborovalce, da so glasno dajali duška svojemu ogorčenju. Ko je omenjal akcijo naše delegacije zadnji teden na Dunaju za brate Hrvate, slišali so se izrazi simpatije do bratskega naroda in ogorčenja nad njihovimi tlačitelji.

Po govorih je vse zborovanje na predlog gosp. Ostrže izreklo slovenskim poslancem sijajno zaupanje in izrazilo tudi bratom Hrvatom svoje sočutje v njih težkih bojih.

Potem so še govorili: Irič o ogrskih Slovincih, župan Boheneč o podpori za pogorelce in o dimnikarski sitnosti, Jakob Stuhec o nakupu konjev za vojake, Rožman o šoli itd.

Sv. Bolfenk v Slov. goricah.

Včeraj se je vršil pri nas v prostorih gospoda Horvača redni občini zbor naše hranilnice. Po končanih večernicah so naši vrli možje in mladeniči, naše žene in dekleta, prišli v takem številu na zborovanje, da so morali nekateri vsled pomanjkanja prostora oditi. Ta mogočna udeležba priča, kako se smisel za združništvo med nami vedno bolj in bolj razširja. Zborovalci so z zanimanjem sledili poročilom odbornikov in zlasti s pohvalo vzeli na znanje poročilo gospoda predsednika. Po izčrpanem dnevnem redu je govoril gospod dr. Šiška iz Maribora o pomenu združništva, o potrebi izobraževalnih društev in o naši politični organizaciji.

Po končanem govoru je gospod predsednik vspešno mladino k varčnosti in na to zaključil to krasno vspelo zborovanje.

Politični pregled.

Lukacs — ogrski ministrski predsednik.

Kakor smo pisali, tako se je zgodilo: Lukacs je imenovan za ogrskega ministrskega predsednika. Ministrstvo še ni definitivno sestavljeno, toda bo ostalo gotovo po večini staro. Kriza s tem seveda še ni rešena. Govori se, da je novo ministrstvo „ministrstvo volilne reforme.“

Hrvaško.

„Prijetno življenje“ v Zagrebu.

V Zagrebu vlada taka negotovost, da se človek niti v lastnem domu ne upa iskreno govoriti. Zagreb je posejan s špijoni, moralnimi propalicami, katere je sedaj vsak dan videti po najelegantnejših javnih lokalih, kjer razsipajo denar in pri tem pridno špijonirajo in vlečejo na ušesa vsako besedo. Zlasti pa še imajo ti družabni izvržki na piki časnikarje in ugledne politike. Čuje se, da namerava Čuvaj pri vseh politično delavnih možeh izvesti hišno preiskavo, da bi zasačil kako sumljivo korespondenco ali spise. No, to se je o pravem času izvedelo in kraljevi komisar si bo s temi preiskavami le podaljšal — nos!

Ogrsko.

V budimpeštanske mažarske politične kroge je udarila Stürgkhova izjava glede zakonolomstev na Hrvaškem kakor strela. Vsi mažarski politiki so nad drznilim in odločnim korakom grofa Stürgkha naravnost konsternirani. V krogih vladne stranke zatrjujejo, da je vsled Stürgkhove izjave sedaj nemogoče, da bi Lukacs sprejel vodstvo vlade. Nekateri mažarski politiki so že danes izdali geslo: „Ali Stürgkh ali pa Lukacs! Oba skupaj ne moreta sedaj biti na čelu avstrijskemu, oziroma ogrskemu kabinetu!“

Turčija.

Dasiravno je bil turški parlament dne 18. t. m. odprt, je izmed 300 poslancev, ki jih bo obsegala nova zbornica, izvoljenih samo 165. V več vilajetih se do sedaj volitve še niso vršile. Med do sedaj izvoljenimi je samo pet opozicijskih. Vsi voditelji mladoturkov so zopet izvoljeni, med njimi so ministri Talaat beg, hadži Adibeg, Emrulah, vali v Solunu, šef generalnega štaba pri tripolitanski armadi Fethi beg in delegat komiteja Omernadžić.

Državni zbor je bil odprt ob 2. uri popoldne ob navzočnosti sultana, prestolonaslednika, dveh princev, diplomatskega kora, ministrov in senatorjev in kakih 100 poslancev. Veliki vezir je prebral prestolni govor, ki vsebuje v svojem prvem delu razmotrivanje notranjih zadev, nato vprašanje glede Krete in perzijske meje ter pravi nato: Vojna, ki jo je Italija neopravičeno in proti vsem pogodbam začela, traja v kljub vsem željam po miru, izraženim od vseh strani, še vedno naprej. Tudi Turčija je za mir, more pa skleniti mir samo pod pogojem, da se ohranijo suverenitetne pravice Turčije. Prestolni govor pozivlja poslance, da naj vračajo vso pozornost pred vsem na revizijo ustave. Končno pravi prestolni govor, da je razmerje napram velesilam zelo zaplljivo ter slavi junaštvo turških vojakov.

Raznoterosti.

Iz srednješolske službe. Suplent na ženskem učiteljskem v Gorici Ludvig Vazzaz je postal definitivno.

Nov vlak bo vozil od dne 1. maja ob nedeljah in praznikih iz Ruš do Maribora. Odpeljal bo iz Ruš ob 7.18 zvečer in bo privozil v Maribor ob 7.50.

Novi učni načrt za verski pouk na ljudskih in meščanskih šolah v lavantinski škofiji. Katehetje lavantinske škofije že željno pričakujejo tisti učni načrt, pri katerem so sami tako marljivo sodelovali. Saj so ga z zanimanjem pregledovali v njegovem osnutku, so predlagali popravke, dajali nasvete in dostavili marsikatero dopolnilno opombo. Prepričali so se sami, da je zelo težko, dobro sestaviti učni načrt, ki bi naj ustrezal različnim krajevnim in osebnim okoliščinam, Pa, hvala Bogu, premagane so razne težave! Pred nami leži ponatis novega učnega načrta za verski pouk iz sinodalne knjige za lavantinsko škofijo l. 1912 in v kratkem ga dobijo tudi katehetje v roke. — Iz njegove vsebine in oblike razvidimo, da je v njem nakopičenega mnogo vestnega dela in da se je ozir jemal na vsako le nekoliko opravičeno željo gospodov katehetov. Znanih nam je mnogo učnih načrtov od drugod. Pa reči moramo, načrta, ki bi bil tako zmeren v svojih terjatvah, tako lahko izvedljiv, navzlic temu pa vendar tako temeljit, da je na njegovi podlagi mogoče podati otrokom dobro versko-nravno vzgojo, takega še do sedaj nismo videli. Zato smo pa tudi prepričani, da ga bodo katehetje po pravici veseli in da bodo hvaležni vsem tistim, ki so pri njem sodelovali.

Hrvatsko-slovenski klub je lahko ponosen na svoj vspeh, ki ga je imel zadnji teden pri svoji akciji za Hrvate. Vlada in parlament sta se soglasno in brez pridržka postavila na njegovo stališče. Šestorica liberalnih dalmatinskih poslancev je prišla na Dunaj popolnoma nepripravljena; niso vedeli ne kam ne kod. Še le ko so videli akcijo Hrvatsko-slovenskega kluba, so našli svojo smer: storiti vse nasprotno, kar stori Hrvatsko-slovenski klub. Comme chez nous, kakor naši liberalci. Vse nasprotno, za to vse narobe.

Liberalna šestorica dalmatinskih poslancev v državnem zboru ni hotela podpisati (dr. Susteršičeve) interpelacije na ministrskega predsednika zaradi hrvaških razmer. Zakaj ne? Iz otročje nagajivosti, — ker je interpelacija prišla iz Hrvatsko-slovenskega kluba. Ker je bila v Hrvatsko-slovenskem klubu opravljena bojazen, da bi liberalna šestorica s svojimi neumnimi in nezrelimi govori mogla ponižati razpravo o Stürgkhovem odgovoru na interpelacijo, za to je bil skrajna Hrvatsko-slovenski klub proti otvoritvi debate. Šestorica je bila seveda iz nagajivosti koj v tem trenutku za otvoritev. Na to je Hrvatsko-slovenski klub začel pogajanja s šestorico ter jih zavezal, da se bodo ogibali vsake budalosti v svojem govoru. Dr. Trešiču se sicer to ni posrečilo, a splošno je mnenje, da na tem ni toliko kriva hudobnost, kakor absolutna njegova nezmožnost, ogniti se vsake nezrelosti. Po odgovoru Stürgkhovem in po manifestaciji vseh strank parlamenta za Hrvate, je smatral Hrvatsko-slovenski klub neumestno, da se sedaj kaznuje naš parlament in naša vlada. Ko je šestorica za to mnenje naše delegacije zvedela, je šla in iz nagajivosti sklenila obstrukcijo. Seveda je šestorica nezmožna za vsako obstrukcijo, nezmožna telesno in duševno. Toda sklenili so jo, in sedaj bodo hrvaški in slovenski liberalci pisali, da naši poslanci nočejo dovolj krepko pomagati Hrvatom. Vendar je faktum, da bi šestorica ne dosegla ne pri vladi ne pri parlamentu takega vspeha, kakor ga je voditeljstvo Hrvatsko-slovenskega kluba.

Ban Čuvaj bo padel, kakor hitro bo Lukaczevo ministrstvo postalo definitivno. Sodi se, da bo vodilna oseba za Hrvatsko postal zopet grof Pejačević. Koalicija že čuti novi veter, zato je v ogrskem parlamentu podala pasje ponižen protest proti komisarijatu. Stürgkhov govor presega v odločnosti stokrat protest hrvaške koalicije. Koalicija se že pripravlja, da sprejme zopet vlado na Hrvaškem. Zato je tudi smešno, ako se hrvaški koalicijonaši repenčijo na Dunaju z obstrukcijo. Njihovi tovariši iz stranke že pakljajo z Mažari, naši poslanci pa bi naj tukaj delali obstrukcijo. V Budimpešti, kjer so krivci Čuvajjevega režima, nočejo razbiti parlamenta, ampak tam že koalicijonaši prodajajo Mažarom neodvisnost Hrvatske, na Dunaju pa, kjer sta se vlada in parlament izrekla proti komisarijatu, bi naj Jugoslavlani obstruirali. Liberalec je pač neumen, naj je Slovenec ali Hrvat.

Štajersko.

Maribor. Občini zbor društva „Katoliški dom“ bo prihodnji terek dne 23. t. m., ob 8. uri zvečer, v prostorih delavskega društva, Flössergasse 4. Vsi udje se nanj s tem uljudno vabijo!

Ruše. Slavnemu občinstvu priporočamo slovensko gostilno gospoda Franca Repoluska v prijaznih Rušah.

Ruše. Dvajsetletni naročnik „Slovenskega Gospodarja“, dvajsetletni ud Mohorjeve družbe in dvajsetletni ud ruške požarne brambe gospod Franc Repolusk je daroval pri nakupu novega posestva, oziroma gostilne v Rušah, „Slovenski Straži“ 5 K. Somišljeniki, spominjajte se ob časih kupnih pogodb „Slovenske Straže“! Gospod Repolusk naj vam bo vzgled!

Polička vas. S tožbami ima naš očka Reininger navadno veliko smolo. Tega bi ne omenjali, če bi se v teh tožbah Reininger ne pokazal v vsej svoji nagoti. Vsem nam je še dobro znano, kako sta Reininger in Brolli pri zadnjih občinskih volitvah agitirala, da bi vrgla sedanji odbor in bi prišel Reininger

ger na županski stolec. Da se njuna namera ni posrečila, je tudi vsem znano. Kmalu po volitvah pa je Brolli natančneje spoznal svojega „velikega prijatelja“ Reiningerja, ter mu je odrekel pokorščino. To je pa bil ogenj v strahu. Reininger je vložil zoper Brollija povsem izmišljeno tožbo ter zahteval od njega več sto kron, češ, da mu jih je obljubil za posredovanje pri nakupu posestva in da mu je tudi sicer ostal dolžan na zganju in vinu nekaj zneskov. Kot pričča je nastopila cela Reiningerjeva velika družina, med drugimi tudi žena in dekla. Pri tem je igralo veliko vlogo vprašanje, kdo je zapisoval posamezne zneske v knjige. Žena Reiningerjeva in dekla sta potrdili, da je to storila vedno žena in sicer še sproti, kar se je izkazalo za neresnično ter je moral to končno tudi Reininger sam priznati. Zaključek vsega je bil, da se je sodišče prepričalo o neresničnosti obtožbe in prisodilo Reiningerju povračilo vseh stroškov. Toda s tem se ni miru. Nedavno je dospela na sodišče orožniška ovadba zoper Brollija, češ, da psa, ki ga je imel že leta in leta na verigi, pusti okoli letati, čeravno ve, da je hud in je pri taki priliki strgal baje pes Reiningerjevi hčeri predpasnik. Izrečena še ni v tej stvari zadnja beseda. Reiningerjeva osebnost je pa s tem zadostno označena.

Ljutomer. Podpisani izjavljam, da je „izjava“ v zadnji številki 16 „Narodnega Lista“, katero je podal gospod Jožef Klobasa, občinski predstojnik v Presiki, proti meni podpisane očitno neresnična in se bo moral zgoraj omenjeni pri sodnji zagovarjati. Prihodnjič bom zabeležil javno taisto pritožbo, katera je bila meni od gospoda Jožefa Klobasa diktirana, s prošnjo, da sem mu jo napisal, s pričami! Stročja vas, dne 21. marca 1912. Karol Novak.

Sv. Trojica. v Slovenskih goricah. Radi tepeža na veliko soboto zvečer, pri kresu v Oseku, se je imel zagovarjati v soboto dne 20. t. m. pri okrajni sodnji v Št. Lenartu fant Martin Zimič od Sv. Antona v Slovenskih goricah. Vračajoč se domov, je vsled posledic velikosobotnega večera med potjo v Oseku umrl. Svetna sodnja ga torej ne boe sodila.

Kozje. Veliki živinjski in kramarski sejm se vrši dne 26. t. m. v Kozjem. Sejmari se opozarjajo na novo mostno tehtnico, katera bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstop v sejmišče za živino je tudi vstopnine prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupci uljudno vabijo. — Trško županstvo.

Celje. Šesti občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Celju se vrši v soboto dne 4. manjka, ob 8. uri zvečer v knjižnici v Nar. domu.

Makole. Nedavno je ptujski „Stajerc“ nesramno blatil našega splošno priljubljenega gospoda župnika ter je v svoji škodoželjnosti na dolgo in široko trobil v svet, da je bil naš gospod župnik obsojen pred okrajnim sodiščem v Slov. Bistrici, ker je žalil „Stajercovega“ pristaša Osebeka. Kdorkoli pozna našega gospoda župnika, je itak moral vedeti, da je bila obsodba okrajnega sodišča v Slov. Bistrici neupravičena. To se je izkazalo tudi dne 17. t. m. G. župnik se je namreč proti razsodbi pritožil. Vsled tega se je vršila dne 17. t. m. vskljena razprava pred c. vr. okrožnim sodiščem v Mariboru. Že pri c. kr. okrajnemu sodišču v Slov. Bistrici se je tognalo, da gospod župnik sploh ni govoril onih besed, katerih je bil obdolžen od Osebeka. Vsled tega je bil že pri c. kr. okrajnem sodišču v Slov. Bistrici od prvotne obtožbe oproščen. Bil je obsojen le radi tega, ker je na vprašanje Osebekovega zastopnika, kaj potem on misli o ovadbi, odgovoril: „O tem se mi dozdeva, da je Osebekovo lastno priznanje.“ Prizivno sodišče pa je pripoznalo, da je ravnal gospod župnik le v okviru onih pravic, ki mu pristojajo kot obdolžencu, ko je dal na vprašanje tisti odgovor ter je gospoda župnika od obtožbe popolnoma oprostilo. Nas vse, ki poznamo našega gospoda župnika, ta oprostitev iz srca veseli ter mu najiskrenejše čestitamo! Ti, ljubi Franček Osebek . . . pa si deni dotični „Stajerc“, v katerem se sramoti javno popolnoma nedolžne ljudi, deni si ga za klobuk, pa pojdi z njim na sprehod iz Makol do Mostečnega in potem veselo nazaj. Po potu pa lahko preišljuješ resničnost starodavnih pregovorov, ki pravijo na primer: „Kdor drugemu jamo koplje, sam va-njo paple!“ „Ne peči zajca, dokler ga nimaš v roki!“ „Počakaj, da se kaša ohladi!“ „Ne hvali dneva pred večerom!“ Franček makolski, dobro sta se opekla, ti in tvoj „Stajerc.“ Drugokrat pa le nekoliko bolj previden bodi. Z Bogom!

Luče. „Narodni List“ od dne 18. t. m. med drugim piše, da „namesto gostilničarjev prodaja župnik Lekše kmetom vino, a ne na račun kmetijskega društva, ampak na svoj račun itd.“ Pozivljamo „Narodni List“ in njegovega dopisnika, treznega ali pijanega, da mi to dokaže in izpriča in imenuje „gostilničarje, ki se na tihem jezijo in kažejo v žepu fige“, in kmete iz „pustnega časa“, da jim bom povedal, kje se „fige“ dobijo, če jih kupijo kaj, da se ne bi tako kislno držali, kakor tisti gostilničarji, ki kažejo v žepu fige, zlasti pa dopisnik „Narodnega Lista.“ Dokler mi pa dopisnik „Narodnega Lista“ iz gornjegrajskega okraja ne navede kmetov in ne dokaže in izpriča, kar trdi, in ne ovrže, kar jaz trdim, da je vse laž, kar o meni piše — ostane „Narodni List“ in pa njegov dopisnik obrekovalec in lažnjivec. — Župnik Lekše.

Trbovlje. Stavbinska zadruga Lastni dom v Trbovljah ima prihodnjo nedeljo dne 28. t. m., po-

poldan ob 3. uri v Društvenem domu svoj II. redni občni zbor. Vabijo se vsi člani, da pridejo polnostevilno na občni zbor. Dnevni red je: 1. Poročilo načelstva. 2. Pregled in odobritev računskega zaključka za 1911. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Sprememba pravil, § 7. 5. Volitev novega načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Trbovlje. V nedeljo dne 14. t. m. je bil pri premogokoptu plačilni dan. Navadno se na tak dan nekateri rudarji radi stepo. Tega jim pa še ni toliko zameriti, saj je to, skoro bi rekli, stara rudarska šega. Tokrat je bil tukajšnji nadpaznik J. B. tako nasilen, da je v svoji vinjenosti v kolodvorski gostilni zmerjal druge fante in celo zabodel nekega delavca Volkarja z nožem in ga pri tem težko ranil. Žalostno, da se nadpaznik tako daleč spozabi.

Največja pomorska nesreča.

Pretrsujoči prizori pri potopu — Ogromna škoda.

Prihod v New-York.

Pretrsujoče podrobnosti o grozni katastrofi parnika „Titanic“ so znane še-le sedaj, ko je priplul parnik „Karpattia“, ki je prišel ponesrečeni „Titanic“ na pomoč, v New-York. Parnik „Karpattia“ je priplul dne 18. t. m. ob 9. uri zvečer v newjorško pristanišče. Na stotisoče broječa množica iz vseh slojev je željno pričakovala prihoda. Večje število zdravnikov in usmiljenih sester, kakor tudi nad 50 ambulančnih vozov je bilo pripravljeno, da prineso prvo pomoč ponesrečencem pri izkrcanju. Newjorška fondna borza je poslala kaseto s 100.000 kronami, ki bi se naj razdelile med bedo trpeče rešence.

Ko je priplula „Karpattia“ v pristanišče in se zasedla, so šli najpoprej zdravniki in usmiljene sestre na krov. Pet minut pozneje je stopal po mostovžu prvi rešene iz „Titanica“ ob molku občinstva. Mnogo čakajočih je jokalo in ihtelo.

Rešenci pripovedujejo.

Med pasažirji „Karpattie“ se je ustanovil komite, ki naj zabrani razna senzacionalna pretiravanja ter hoče dati sam popolno resnico časopisju. Senzacionalno je vplivalo, ko so rešenci izpovedali, da se je kapitan ponesrečene ladje sam ustrelil. Tudi nadinženir parnika „Titanic“ se je sam ustrelil. Dvakrat je poskusil kapitan Smith samomor, predno je umrl. Nek častnik mu je izvil siloma iz rok samokres, in še-le, ko se je podal na poveljni mostovž, se je ustrelil v usta. V boju za rešilne čolne so ustrelili tri italijanske mornarje.

Komite rešencev je priobčil v časopisju sledeče poročilo:

V nedeljo, dne 14. t. m. ob 11. uri 40 minut zvečer je bila mrzla, svetla noč, ko je trčil „Titanic“ v ledenik. Ledenik so prepozno zagledali.

Ko je kapitan Smith dognal poškodbo, je ukazal, da se je moral vsak opremiti z rešilnimi pasovi. Nato so spustili v morje rešilne čolne. Ladija se je potopila okoli 2. ure 20 minut zjutraj. Po trčenju so bili oddani na vse strani brzajavni klici na pomoč. Brezžični brzajav je obvestil o katastrofi vse brzajavne postaje. Ladija „Karpattia“ je prejela brezžično brzajavno poročilo o polnoči, ob 4. uri zjutraj je pa priplula na kraj nesreče. Posadka na „Karpattiji“ se je pripravljala ves čas za rešitev. Rešence so sprejeli z ganljivo skrbjo.

1600 oseb utonilo.

Pasažirjev je imela „Titanic“ 330 oseb v prvem razredu, 320 v drugem in 750 tretjega razreda. Posadka je znašala 940 mož. Rešenih je pa 210 pasažirjev prvega, 125 drugega, 100 tretjega razreda, 135 mornarjev, 71 kurjačev in 4 častniki. Število utopljenecv in tistih, ki so umrli v rešilnih čolnih in na ladiji „Karpattia“, znaša torej 1600 oseb.

Izkrcanje.

Pri izkrcanju rešencev „Titanica“ v newjorškem pristanišču so se odigrali prizori, ki jih ne more popisati nobeno pero. Srce se je krčilo človeku ob pogledu na obraze teh pomilovanja vrednih oseb, ki so stopali raz ladijin mostovž na suho, tako pišejo listi. Bledi, upadli obrazi, vsled neprestanega joka zarudele oči, v katerih se zrcali obup in strah. Boj za življenje je pa vtisnil vsakemu vidni znak pretresenega duševnega razpoloženja. Eni so komaj še govorili, drugi so stokali in ihteli.

Maks Staehelin pripoveduje.

Maks Staehelin, ravnatelj neke švicarske banke, ki se nahaja med rešenci, pripoveduje o katastrofi sledeče:

Bil sem pokoncu. Vreme je bilo lepo in nebo je bilo jasno. Proti večeru se je shladilo. Parnik je plul s polnim parom. Na krovu je bilo vse mirno in tiho. Ločim se od prijatelja z namenom, da grem k počitku. Že sem se slekel, ko začujem neko deset sekund trajajoče votlo bobnenje in lahke sunek. Sunek ni bil tako močan, da bi bil padel. Čeprav nisem mislil na kako nesrečo, sem se vendar podal na hodnik ter vprašal mornarja, kaj se je pripetilo. Mornar mi je zagotavljal, da se ni pripetilo nič hudega in jaz sem se podal v svojo kajito nazaj. Potem sem se pa premislil in sem šel na krov. Tu najdem prijatelja polkovnika Simoniusa. Videla sva, da je ležalo pod spodnjim krovom veliko ledu. Naenkrat spusti parnik veliko pare. Razburjen ni bil nihče, ker je moštvo zatrjevalo, da se ni pripetilo nič hudega. Ozračje je bilo mirno, nobene megle in vetra, a mrzlo. Parnik naenkrat obstane. Sedaj sva še-le opazila, da je začelo moštvo spuščati v morje rešilne čolne, zatrjujoč, da se to godi le iz previdnosti. Najprvo se je ukazalo,

Vojska.

Že 7 mesecev se bije boj med Italijo in Turčijo radi Tripolitanijske. Ni čuda, da je Italija vznemirjena in naravnost prisiljena, da se spušča v raznovrstna pustolovstva zelo dvomljive vrednosti, kakor je to pokazal napad italijanskih vojnih ladij na trdnjavi ob vходу Dardanel. 380 strelav so oddale italijanske bojne ladje na ti dve trdnjavi, ne da bi dosegle kak uspeh. Kroglja iz velikega trdnjavskega topa je pa zadela neko italijansko bojno ladjo ter jo tako poškodovala, da se je morala umakniti iz bojne vrste. Turki so sedaj zaprli z minami Dardanele, vsled česar trgovina evropskih držav silno trpi, kar povzroča nenaavadno napetost.

naj dame prvega razreda stopijo v rešilne čolne, a razburjenja ni bilo opaziti še nikjer. Ker čolni niso bili dobro zasedeni, sem stopil v čoln; isto stori tudi moj prijatelj Simonius. Zdelo se nama je pa to odveč, ker sva bila uverjena, da je „Titanic“ popolnoma varna. Godba je še svirala, moštvo je varovalo disciplino, četudi je bilo videti nekam razburjeno. Misil pač ni nihče, da se bo parnik potopil, ker bi bili sicer hitro zasedli vse prostore v rešilnih čolnih. Toda ni trajalo dolgo in prednji del parnika se je pričel pogrezati, stroji so nehali funkcionirati, električna luč je pa še vedno svetila. Predno so odvezali vse rešilne čolne, že je prišlo na krov več ljudi, ki so imeli opasane rešilne pase. Še-le sedaj so zahtevali mornarji, da je moral vsak vzeti rešilni pas. Tudi kurjači in drugo osebje je sedaj pridrvelo na krov, hoteč skočiti v čolne. Mornarji so jim to zabranili. Naše čolne so odklenili in mi smo bili na morsk gladini. Odveslalo je kakih 16 do 18 čolnov, 50 do 60 oseb. Ko smo odveslali, smo tudi zapazili velikansko razburjenje na ladji.

Grozno vpitje in vik se je razlegalo na daleč okoli. Tri ure smo vozili, mrzlo je bilo, tresli smo se na celem životu, ko zapazim v sinji daljavi rešilno ladjo „Karpattijo“, ki nas je sprejela v zavetje. Nismo pa videli, kedaj se je „Titanic“ potopila.

Iz tega poročila je razvidno, da zaždene posadke krivda, da je utonilo toliko oseb. Mornarji so pač hoteli zabraniti izbruh panike, a s tem spravili mnogo ljudi v smrt.

Znameniti Hope-diamant.

Kakor poročajo, se je s „Titanicom“ potopil še tudi znameniti modri Hope-diamant. Ta diamant je do sedaj še vsakemu svojemu lastniku prinesel nesrečo. Vreden je poldrugi milijon mark ter je z njim v zvezi cela vrsta tragičnih dogodkov. Njegov zadnji lastnik je bil neki Amerikanec v Washingtonu, ki ga je kupil meseca januarja in hotel spraviti v Ameriko. Ena izmed prvih lastnic tega kamena je bila madame Maitenon. Iz njenih rok je prešel v last nesrečne Marije Antoniette. Potem je postal njegov posestnik lord Hope, ki je izvršil samomor in od katerega je dobil diamant tudi ime. Eden izmed zadnjih lastnikov je bil sultan Abdul Hamid. Mnogi bogati ljudje, ki so ga imeli, so končali svoje življenje na tragičen način in sicer se more vrsta teh tragedij nasledovati do leta 1642. Sedaj je ta diamant svojo vlogo doigral, ako ga ne bo do potapljači zopet spravili na dan.

Vzrok nesreče.

O kapitanu Smithu poročajo, da je bil on le po imenu poveljnik ladije, kajti prvi poveljnik ladije je bil predsednik paroplovne družbe „White Star Line“ Ismay, ki ni imel nad seboj nobenega poglavarja; zoper njegovo odreditev ali zapoved ni bilo nobene ugovora. Kapitan Smith, kakor tudi vsi drugi častniki so se mu morali brezpogojno pokoriti.

V angleški zbornici je ostro prijel senator Rayner predsednika Ismayja; zahteval je, da se mora zoper uradnike paroplovne družbe uvesti kazensko postopanje, ker so zakrivil, da je bil „Titanic“ nezadostno opremljen z rešilnimi čolni.

President Ismay se nahaja v kazenski preiskavi; bil je že tudi zaslišan. Izjavil je, da ga ne zadene nobena krivda, ker je parnik vozil s primerno brzino, ki je bila dogovorjena med njim in kapitanom Smithom. Slišal je pač, da plavajo veliki ledeniki na morju, a o tem, da je parnik „Olympic“ opozarjal na pretečo nevarnost, mu ni nič bilo znanega. Zakon, da se morajo v slučaju kaké nesreče najpoprej izkrcati ženske in otroci, se je tudi to pot izvršil. Ni mu znano, če je parnik „Karpattia“ sprejel vse rešilne čolne, pač pa je videl, da so imeli vsi pasažirji opasane rešilne pase. Ko je hotel vstopiti v čoln, je bilo v njem le nekaj žensk in poveljujoči častnik je zaklical: „Še več žensk!“ Ker v bližini ni bilo nobene ženske več, je sam stopil v čoln.

V nadaljni preiskavi se je dognalo, da je radi slabih rešilnih čolnov in radi slabe discipline se potopilo najmanj 300 ljudi, ki bi se bili sicer lahko rešili. Moštvo ni bilo takoj porazdeljeno v čolne in več čolnov, ki so bili samo na pol napolnjeni, je odveslalo. Častniki niso spoznali preteče nevarnosti, da pa zabranijo paniko in strah, je morala igrati godba in še v trenutku, ko se je začela ladija pogrezati, je svirala godba znani koral: „Blizje Tebi, o moj Bog!“

Hiša z dobro obiskano, mešano trgovino na prometnem prostoru v Celjski okolici se proda šteti je okoli 12.000 K, drugo ostane. Naslov Fr. Bacho, Celje, Gaberje 91. 111

Lepa hiša na lepem prostoru v sredi vasi v Rušah je naprodaj. Pripravna za kakega penzionista, pa tudi za rokodelca. Več se izve pri posestniku Francu Repolusk, števil. 17 v Rušah. 96

Pridnega učenca, poštenih starišev sprejme takoj g. Fr. Duchek, svečar, Maribor. 380

Stanovanje

v še novi hiši za slovensko obitelj se odda s 1. junijem. Več se izve v upravnistvu.

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

Turška srečka. Šest žrebanj vsako leto. Glavni dobiček **400.000 in 200.000 frankov.** Prihodnje žrebanje 1. junja 1912.

Mesečni obrok 4 krone 75 vln.

Vsaka srečka mora zadeti najmanj 230 K. Že po vplačilu prvega obroka ima kupec izključno pravico do dobitkov.

Izredno ugodna skupina s 15 žrebanji vsako leto:

- I turška srečka.
- I srbska srečka iz leta 1888. Glavni dobiček 100.000, 75.000 in 20.000 frank.
- I dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880. Glavni dobiček 90.000 kron.
- I srečke dobrega sreca. Glavni dobiček 30.000 in 20.000 kron.

Mesečni obrok za to skupino 6 K 25 v.

Različne druge skupine srečk s 7 do 18 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po K 3-25, K 5-50, K 11—, K 15-25 in K 23—.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gosp. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. 116

Fotografičen aparat

še dobro ohranjen, z vsemi pripravami se proda po nizki ceni. Natančna pojasnila da upravnistvo „Straže“. 115

Kitajske kapljice za zobe!

Po porabi teh kapljic preneha takoj zobobol. Se takoj dopsilje kot vzorec brez vrednosti, če se naznani natančen naslov in se priloži v znakah 1 K 20 vin.

Mesna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru
Glavni trg 11k rotovža. 118

Gostilna

z gospodarstvom vred, blizu Maribora, ob okrajni cesti, popolna koncesija, žganjetoč, trafikla, posestvo arondirano, se radi rodbinskih razmer takoj zelo poceni proda. Cena le 14.000 K. Več pove upravnistvo tega lista. 92

Svoji k svojim!
Priporoča se največja in največnejša svetovno priznana slovenska trgovina 95

RAFAEL SALMIČ
v Celju **NARODNI DOM.**

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatinne, srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene, postrežba točna. Mali dobiček, dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi voliki cenik, katerega dobi zastoj in poštnine prosto.

Na tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Loterijske številke: Dne 19. aprila 1912

Trist	60	55	3	28	75
Linc	65	87	59	58	50

Ne pozabite

Volno, sukno (štufe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.

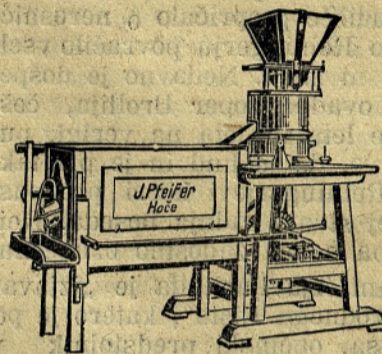
Grajski trg. 1036a Burgplatz.

Prepričajte se!
Ne zamenjajte!

Dobra prilika.

Kdor ima 20.000 K kapitala, jih najboljše naloži, če kupi v Mariboru dobro idočo gosilno, ki je radi boleznin na prodaj. Gostilna je na glavni cesti, blizu kolodvoru. Z gostilničarsko koncesijo je združena tudi žganjarija. Lep dobiček je zagotovljen. Iz prijaznosti da natančnejše podatke urednik L. Kemperle, na katerega naj se osebno naslove vsa pisma. tajnik.

Novost. Ročni mlin Novost.

Zraven slike od mene iznajdene mline stavim v šestih različnih velikostih za roko, gepelj, vodno ali motorno moč — Prva in druga velikost je najbolj priporočljiva za manjše kmetije, srednja za veleposestvo in večja za obrt. Pripomni se pa, da manjši mlini ravno tako dobro meljejo kakor veliki, ker ima vsak mlin štiri pajtje, in sicer en švilnat za fino pšenično moko dva za različne krušne moke in eden za grisa. Kamenje si vsak kmet lahko sam z klepalom izoistri, kakor pri vsakem navadnem vodnem mlinu. — V začetku si seveda ne zna vsak dobre moke napraviti, kdor ni v mlinarski obrti izučen, se mora polagoma privaditi. Cene so pri sedajnih dragih razmerah tako nizko nastavljene, da je mogoče vsakemu, tudi najmanjšemu kmetu si tak mlin naročiti. V sedanjem razburjenem času, ki kmeta stiska od vseh strani in mu je ustrezno, če si zamore sam pomagati, je priporočljivo, da bi kmečke posojilnice, kmečke in strojne zadruge nakupile primerne mline v večjem številu po nižji ceni in jih razdelile med kmete proti polajšanemu vplačevanju.

Spričevalo:
Rakovnik, 13. febr. 1912.
Cenjeni gospod!
Naznanim Vam, da sem iskal po vseh tovarnah mlin, pa takega nisem mogel dobiti kakor je Vaš. Človek ga more z roko vrteti pa naredi boljše moko kakor vodni mlin. Kako nebi bili zadovoljni, ker ga vsak šolarski otrok lahko goni. V dveh urah zmelje mernik žita. Jaz sem prav zadovoljen s tem mlinom, kakor tudi vsi drugi, katerim ste ga poslali. Dragi gospod, jaz ga vsakemu kmetu priporočam. Srčni pozdravi! Štefan Colarič, Rakovnik št. 5, z. p. Št. Jernej na Dolenjskem (Kranjsko). 444

Jos. Pfeifer,
tovarna za poljedeljske in kmetijske stroje in livarna za železo in medenino v Hočah (Kötsch) pri Mariboru na Štajerskem. ...

Ceniki se razpošiljajo brezplačno in poštnine prosto.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusil in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvzuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materijala. :: Plošče za pohištvo iz raznobarvnega marmorja. :: Velika zaloga izgotavljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. :: Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

ROBERT DIEHL žganjarna v Celju priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjavec kakor tudi **štajerski konjak!**

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje Hranilne vloge po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Da je vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnice. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.	uraduje vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izvzemši praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštne hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzjavke zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.	posojuje na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le, k. leke.
--	---	---